

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 18 kwietnia 2024 r.
Znak sprawy: DŻW.orz.058.3.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 2455

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 2455 Pana Aleksandra Miszalskiego i Pani Katarzyny Marii Piekarskiej Posłów na Sejm RP w sprawie zmian w ustawie o ochronie zwierząt w celu zapewnienia ochrony prawnej zwierzętom oddanym do placówek przez ich dotychczasowych opiekunów bądź właścicieli z uwagi na okoliczności uniemożliwiające dalszą opiekę, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Na wstępie pragnę poinformować, że w 2023 r. do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wpłynęła tylko jedna petycja Krakowskiego Towarzystwa Opieki Nad Zwierzętami, w której zwróciło się ono o wycofanie z rządowego projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach mających na celu poprawę nadzoru nad zdrowiem i ochroną zwierząt (UC140) przepisów dotyczących interwencyjnego odbioru zwierząt. Petycja ta stała się bezprzedmiotowa z uwagi na wycofanie się projektodawcy z planowanych zmian w zakresie interwencyjnego odbioru zwierząt, a następnie zakończenie przez Radę Ministrów prac nad tym projektem ustawy.

Odnosząc się do przedstawionego przez Posłów w przedmiotowej interpelacji problemu dotyczącego możliwości wprowadzenia zmiany do ustawy o ochronie zwierząt¹⁾ umożliwiającej oddawanie do schronisk zwierząt przez ich opiekunów lub właścicieli w sytuacjach uniemożliwiających im dalszą opiekę nad tymi zwierzętami, uprzejmie informuję, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie planuje wprowadzenia zmian w ww. zakresie.

Przepisy ustawy o ochronie zwierząt¹⁾, w tym definicja zwierząt bezdomnych (rozumianych jako zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały), zawarta w art. 4 pkt 6 ustawy¹⁾, a także zakaz znęcania się rozumiany jako porzucanie zwierzęcia, a w szczególności psa lub kota, przez właściciela bądź przez inną osobę, pod której opieką zwierzę pozostaje, określonego w art. 6 ust. 2 pkt 11 ustawy¹⁾, mają na celu **ograniczenie możliwości pozbywania się zwierząt przez nieodpowiedzialnych opiekunów lub właścicieli.**

Podjęcie decyzji o utrzymywaniu zwierzęcia wiąże się z przyjęciem na siebie odpowiedzialności za zwierzę, w tym wiążącej się z tym konieczności wieloletniego ponoszenia kosztów utrzymania czy opieki lekarsko-weterynaryjnej.

W ocenie Ministerstwa nie można tej odpowiedzialności przenieść na gminy, które ponoszą koszty utrzymywania zwierząt w schroniskach.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy¹⁾, zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin. Zgodnie natomiast z art. 11a ust. 1 rada gminy wypełniając powyższy obowiązek, określa, w drodze uchwały, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Obligatoryjne elementy tego programu zostały wskazane w art. 11a ust. 2 ustawy, zgodnie z którym obejmuje on:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkową sterylizację i kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Gmina może również przyjąć w programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt plan sterylizacji lub kastracji zwierząt, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają, przez co należy rozumieć wdrożenie rozwiązań zachęcających mieszkańców

do poddania swoich zwierząt zabiegowi kastracji, na przykład poprzez pokrycie części lub całości kosztów tego zabiegu. Ponadto, w ramach ww. programu gmina może również wprowadzić plan znakowania zwierząt w gminie. Przyjęte rozwiązania zależą jednak od skali problemu bezdomności w gminie i jej możliwości finansowych. Zatem gminy, w granicach swoich możliwości, mogą wspomagać osoby znajdujące się w trudnej sytuacji, w celu ograniczenia płodności zwierząt i ograniczenia problemu bezdomności zwierząt w gminie.

Jednocześnie zwracam uwagę, że w 2020 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zainicjował proces legislacyjny zakończony przyjęciem rozporządzenia²⁾, zgodnie z którym na podmioty prowadzące schroniska nałożono szereg nowych obowiązków, w tym konieczność zatrudnienia dodatkowych osób do opieki nad zwierzętami oraz konieczność zapewnienia zwierzętom utrzymywanym w schroniskach minimalnej powierzchni bytowej, co w wielu przypadkach wymusiło dodatkowe inwestycje związane z modernizacją tych schronisk. W dużym stopniu dotyczyło to również gmin. Obecnie w Polsce funkcjonuje ok. 230 schronisk dla zwierząt, spośród których ponad połowa jest prowadzona przez gminy lub wspólnie przez gminy i organizacje ochrony zwierząt.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jacek Czerniak
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580)
- (2) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz.U. poz. 175 oraz z 2023 r. poz. 163).

Załączniki:

1. Petycja KTOZ z 17.05.2023 r.

2. Odpowiedź MRiRW na petycję KTOZ

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów